

Perspectievennota 2026-2029

5 juni 2025

Inhoudsopgave

INLEIDING	4
1. FINANCIËLE DOORKIJK PERSPECTIEVENNOTA	5
2. TOELICHTING PER PROGRAMMA.....	10
PROGRAMMA 1. SOCIAAL DOMEIN.....	11
PROGRAMMA 2. RUIMTE	14
PROGRAMMA 3. LEEFOMGEVING	16
PROGRAMMA 4. ECONOMIE	18
PROGRAMMA 5. BESTUURSKRACHT	19
3. BELANGRIJKE (NOG) NIET TE KWANTIFICEREN ONTWIKKELINGEN	22

Inleiding

Uitgangspunten Perspectievennota 2026-2029

De Perspectievennota geeft een beeld van het meerjarenperspectief 2026-2029. Deze Perspectievennota is tot stand gekomen vanuit het uitgangspunt dat de begroting structureel sluitend moet zijn dan wel tenminste structureel sluitend in de laatste jaarschijf. Tevens is een belangrijk uitgangspunt dat de begroting van 2026 beleidsarm wordt opgesteld vanwege de nieuwe bestuursperiode.

Opzet Perspectievennota 2026-2029

De Perspectievennota 2026-2029 bestaat uit de volgende onderdelen:

1. **Hoofdstuk 1** – Financiële doorkijk Perspectievennota 2026-2029 opgebouwd uit:
 - a. Het actuele meerjarig begrotingsresultaat inclusief de effecten van de meicirculaire 2025.
 - b. Voorgestelde structurele en incidentele mutaties per programma.
 - c. Het meerjarig (structureel) begrotingsresultaat inclusief het effect van de voorstellen in deze Perspectievennota.
2. **Hoofdstuk 2** – Toelichting per programma: Ontwikkelingen, consequenties en hoe spelen we daarop in?
3. **Hoofdstuk 3** – Belangrijke (nog) niet te kwantificeren ontwikkelingen.

1. Financiële doorkijk Perspectievennota

1.1 Algemeen

Deze Perspectievennota 2026-2029 biedt een meerjarenperspectief dat dient als basis voor de begroting 2026 en verder. Belangrijkste uitgangspunt is dat het college van B&W het principe hanteert dat de begroting meerjarig sluitend moet zijn. Het financieel vertrekpunt voor deze Perspectievennota wordt gevormd door het meerjarig begrotingsresultaat zoals vastgesteld met de Programmabegroting 2025 op 6 november 2024. Nadat de financiële ruimte gedefinieerd is, doordat sindsdien genomen besluiten met betrekking tot het begrotingsresultaat en het effect van de meicirculaire 2024 zijn verrekend, worden per programma het incidentele en structurele effect van de voorgestelde mutaties voor de komende jaren in beeld gebracht.

1.2 Begrotingsresultaat na de laatste begrotingswijzigingen vastgesteld door de gemeenteraad, de al genomen collegebesluiten en de decembercirculaire 2024

In onderstaande tabel is het verloop van het begrotingsresultaat te lezen sinds het vaststellen van de Programmabegroting 2025. Na deze vaststelling heeft de gemeenteraad tot begrotingswijzigingen besloten die een effect hebben op het begrotingsresultaat. Ook heeft het college van B&W sinds het vaststellen van de Programmabegroting 2025 besluiten genomen met een effect op het meerjarig begrotingssaldo en is de decembercirculaire 2024 verwerkt.

MEERJARIG BEGROTINGSRESULTAAT (6 november 2024)			2025	2026	2027	2028	2029
Totaal			€ 243.202	€ -1.636.621	€ -808.166	€ -1.206.486	€ -892.415
Structureel (2025 incl. correctie toezichthouder)	S		€ 428.202	€ -1.592.621	€ -1.257.166	€ -1.205.486	€ -1.205.486

Effect Decembercirculaire 2024 op Begrotingssaldo			2025	2026	2027	2028	2029
NB. Effect 2025 opgenomen in Eerste Kwartaalrapportage 2025	S		€ -	€ 1.139.127	€ 1.053.327	€ 1.382.879	€ 1.616.001

Begrotingssaldo na decembercirculaire			2025	2026	2027	2028	2029
Totaal			€ 243.202	€ -497.494	€ 245.161	€ 176.393	€ 723.586
Structureel	S		€ 428.202	€ -453.494	€ -203.839	€ 177.393	€ 410.515

RAADSBSLUITEN/Voorstellen T/M 28 mei 2025			2025	2026	2027	2028	2029
28-11-2024	Optimalisatie raadzaal	S	€ -17.535	€ -24.470	€ -24.470	€ -24.470	€ -24.470
13-2-2025	Visie Duurzaamheid 2025	S	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -29.350
22-5-2025	Eerste kwartaalrapportage 2025	I	€ 352.391	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal			€ 334.856	€ -24.470	€ -24.470	€ -24.470	€ -53.820

COLLEGEBSLUITEN T/M 20 mei 2025			2025	2026	2027	2028	2029
18-3-2025	Verlengen looptijd leningen BPA BV (rentebaten)	S	€ 3.789	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal			€ 3.789	€ -	€ -	€ -	€ -

Effect Meicirculaire 2025 op Begrotingssaldo			2025	2026	2027	2028	2029
Totaal			€ -20.886	€ 1.730.383	€ 1.538.840	€ 1.572.698	€ 1.707.818
Structureel	S		€ -20.886	€ 1.430.798	€ 1.536.388	€ 1.570.205	€ 1.705.285

BEGROTINGSSALDO Vóór voorstellen PN2026-2029			2025	2026	2027	2028	2029
Totaal			€ 560.961	€ 1.208.419	€ 1.759.531	€ 1.724.621	€ 2.377.584
Structureel			€ 745.961	€ 952.834	€ 1.308.079	€ 1.723.128	€ 2.061.980

1.3 Effecten meicirculaire 2025

In bovenstaande tabel is het effect van de meicirculaire 2025 op het begrotingsresultaat weergegeven. Hieronder wordt de totstandkoming van dit effect weergegeven.

Mutaties Gemeentefonds Meicirculaire 2025		I/S	2025	2026	2027	2028	2029
a	Ontwikkeling Algemene Uitkering (o.a. Accres)	S	€ 398.963	€ 534.557	€ 582.549	€ 599.006	€ 692.836
b	Loon- en Prijscompensatie	S	€ -9.892	€ 1.222.800	€ 1.168.427	€ 992.916	€ 942.387
c	Afrekening BTW Compensatiefonds 2024	S	€ -451.118	€ 32.061	€ 32.061	€ 32.061	€ 32.061
d	Mutaties hoeveelheden maatstaven	S	€ 35.688	€ 436.269	€ 467.669	€ 492.594	€ 528.398
e	Demping terugval gemeentefonds	S	€ -	€ 440.190	€ 466.475	€ 458.995	€ 464.525
f	Tekorten jeugdzorg voor rekening Rijk	S	€ 471.976	€ 461.400	€ 464.348	€ 467.202	€ 470.583
g	Groeipad maatregelen Hervormingsagenda	S	€ -	€ 548.066	€ 497.101	€ 36.434	€ 36.698
h	Eigen bijdrage jeugdzorg	S	€ -	€ -	€ -	€ -269.735	€ -271.687
i	Sturen op trajectduur jeugdzorg	S	€ -	€ -	€ -	€ -70.530	€ -71.040
j	Indexeren opbrengst Hervormingsagenda	S	€ -	€ -	€ -	€ -525.965	€ -529.771
k	Hervormingsagenda Jeugd	S	€ -	€ 65.630	€ 57.137	€ 126.084	€ 160.568
l	Kinderopvang pleegouders	S	€ 2.731	€ 2.676	€ 2.697	€ 2.718	€ 2.742
m	Uitstel vervanging abonnementstarief Wmo	I	€ -	€ 297.175	€ -	€ -	€ -
n	Wmo hulpmiddelen	I	€ -	€ 13.162	€ -	€ -	€ -
o	Aanpassen regeling dienstverlening aan huis	I	€ -	€ 2.410	€ 2.452	€ 2.493	€ 2.533
p	IBO Problematische schulden	I	€ 13.617	€ -	€ -	€ -	€ -
q	Basisregistratie Personen (BRP): centralisering inschrijving vergunninghouders	S	€ -4.668	€ -4.581	€ -4.626	€ -4.670	€ -4.714
r	Armoedebestrijding kinderen (DU)	S	€ -	€ -4.609	€ -4.609	€ -4.609	€ -4.609
s	Invoerings/uitvoeringskosten Omgevingswet	I	€ 150.160	€ -	€ -	€ -	€ -
t	Landelijke beëindigingsregeling veehouderijbedrijven	I	€ 112.600	€ -	€ -	€ -	€ -
u	Landelijke Aanpak Adreskwaliteit	I	€ 3.090	€ -	€ -	€ -	€ -
v	Natuurbrandpreventie en -mitigatie	I	€ 40.000	€ -	€ -	€ -	€ -
w	Antidiscriminatie voorzieningen	I	€ 3.094	€ 3.094	€ -	€ -	€ -
x	Alleenverdienersproblematiek	I	€ 19.931	€ -	€ -	€ -	€ -
y	Integratieuitkering Participatie	S	€ 86.017	€ 78.597	€ 75.823	€ 100.685	€ 97.663
z	Diversen	S	€ 249	€ -679	€ -679	€ -679	€ -679
Totaal Mutatie Algemene Uitkering Meicirculaire 2025			€ 872.438	€ 4.128.218	€ 3.806.825	€ 2.435.000	€ 2.548.494
<i>Structurele mutatie</i>			<i>€ 529.946</i>	<i>€ 3.812.377</i>	<i>€ 3.804.373</i>	<i>€ 2.432.507</i>	<i>€ 2.545.961</i>

Te oormerken Lasten Meicirculaire 2025	I/S	2025	2026	2027	2028	2029
f Tekorten jeugdzorg voor rekening Rijk - tbv maatwerkafpraak	S	€ -321.976	€ -311.400	€ -314.348	€ -317.202	€ -320.583
f Tekorten jeugdzorg voor rekening Rijk - tbv extra middelen voor jeugdhulp	S	€ -150.000	€ -150.000	€ -150.000	€ -150.000	€ -150.000
g Groeipad maatregelen Hervormingsagenda	S	€ -	€ -548.066	€ -497.101	€ -36.434	€ -36.698
h Eigen bijdrage Jeugdzorg	S	€ -	€ -	€ -	€ 269.735	€ 271.687
i Sturen op trajectduur jeugdzorg	S	€ -	€ -	€ -	€ 70.530	€ 71.040
j Indexeren opbrengst Hervormingsagenda	S	€ -	€ -	€ -	€ 525.965	€ 529.771
k Hervormingsagenda Jeugd	S	€ -	€ -65.630	€ -57.137	€ -126.084	€ -160.568
l Kinderopvang pleegouders	S	€ -2.731	€ -2.676	€ -2.697	€ -2.718	€ -2.742
n Wmo hulpmiddelen - 50% tbv onderdeel rolstoelen	I	€ -	€ -6.581	€ -	€ -	€ -
n Wmo hulpmiddelen - 50% tbv onderdeel vervoersvoorzieningen	I	€ -	€ -6.581	€ -	€ -	€ -
o Aanpassen regeling dienstverlening aan huis	S	€ -	€ -2.410	€ -2.452	€ -2.493	€ -2.533
p IBO Problematische schulden (vroegsignalering)	I	€ -13.617	€ -	€ -	€ -	€ -
s Invoerings/uitvoeringskosten Omgevingswet	I	€ -150.160	€ -	€ -	€ -	€ -
t Landelijke beëindigingsregeling veehouderijbedrijven tranche 2025	I	€ -112.600	€ -	€ -	€ -	€ -
u Landelijke Aanpak Adreskwaliteit	I	€ -3.090	€ -	€ -	€ -	€ -
v Natuurbrandpreventie en -mitigatie	I	€ -40.000	€ -	€ -	€ -	€ -
w Antidiscriminatie voorzieningen	I	€ -3.094	€ -3.094	€ -	€ -	€ -
x Alleenverdienersproblematiek	I	€ -19.931	€ -	€ -	€ -	€ -
Y Integratieuitkering Participatie deel WSW	S	€ -57.812	€ -48.196	€ -43.226	€ -65.895	€ -4.971
Y Integratieuitkering Participatie deel Beschut Werk	S	€ -5.139	€ -16.832	€ -28.522	€ -40.080	€ -51.773
Y Integratieuitkering Participatie deel Reintegratie	s	€ -23.066	€ -13.569	€ -4.075	€ 5.290	€ -40.919
b Loon en Prijscompensatie --> budget indexeringen	S	€ 9.892	€ -1.222.800	€ -1.168.427	€ -992.916	€ -942.387
Totaal te oormerken		€ -893.324,00	€ -2.397.835,00	€ -2.267.985,00	€ -862.302,00	€ -840.676,00
Structureel te oormerken		€ -550.832,00	€ -2.381.579,00	€ -2.267.985,00	€ -862.302,00	€ -840.676,00

Effect Meicirculaire 2025 op begrotingssaldo	2025	2026	2027	2028	2029
Totaal	€ -20.886	€ 1.730.383	€ 1.538.840	€ 1.572.698	€ 1.707.818
Structureel	€ -20.886	€ 1.430.798	€ 1.536.388	€ 1.570.205	€ 1.705.285

1.4 Voorgestelde mutaties meerjarenperspectief 2025-2028 en effect op het begrotingssaldo

Voorstellen Perspectievennota 2026-2029	2026	2027	2028	2029
Programma 1 - Sociaal Domein				
structureel	€ 358.451	€ 129.028	€ 95.426	€ 2.297
incidenteel	€ -305.584	€ -	€ -	€ -
Totaal	€ 52.867	€ 129.028	€ 95.426	€ 2.297
Programma 2 - Ruimte				
structureel	€ -146.294	€ -143.144	€ -143.144	€ -143.144
incidenteel	€ -71.500	€ -26.000	€ -476.000	€ -
Totaal	€ -217.794	€ -169.144	€ -619.144	€ -143.144
Programma 3 - Leefomgeving				
structureel	€ -160.879	€ -161.578	€ -160.435	€ -171.874
incidenteel	€ -115.000	€ -75.000	€ -	€ -
Totaal	€ -275.879	€ -236.578	€ -160.435	€ -171.874
Programma 4 - Economie				
structureel	€ 2.000	€ 2.000	€ 2.000	€ 2.000
incidenteel	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal	€ 2.000	€ 2.000	€ 2.000	€ 2.000
Programma 5 - Bestuurskracht				
structureel	€ -332.202	€ -371.520	€ -338.157	€ -473.986
incidenteel	€ 201.050	€ 195.000	€ -	€ -
Totaal	€ -131.152	€ -176.520	€ -338.157	€ -473.986
Totaal structureel	€ -278.924	€ -545.214	€ -544.310	€ -784.707
Totaal incidenteel	€ -291.034	€ 94.000	€ -476.000	€ -
TOTAAL Voorstellen Perspectievennota	€ -569.958	€ -451.214	€ -1.020.310	€ -784.707

SALDO BEGROTINGSRESULTAAT na voorstellen	2025	2026	2027	2028	2029
Totaal	€ 560.961	€ 638.461	€ 1.308.317	€ 704.311	€ 1.592.877
<i>Structureel</i>	<i>€ 745.961</i>	<i>€ 673.910</i>	<i>€ 762.865</i>	<i>€ 1.178.818</i>	<i>€ 1.277.273</i>

De voorstellen in deze Perspectievennota leiden tot een structureel en reëel evenwicht in 2026 en de volgende jaren. Hiermee wordt voldaan aan de eisen van de provincie als toezichthouder voor repressief toezicht (toezicht achteraf).

Hierna volgt per programma een toelichting op de voorgestelde mutaties in de periode 2026-2029.

2. Toelichting per Programma

Programma 1. Sociaal Domein

Voorstellen programma 1

Ontwikkeling	2026	2027	2028	2029
1A Deelnemersbijdrage WVS	€ 33.329	€ 22.948	€ 13.592	€ -18.526
1B Deelnemersbijdrage ISD	€ -133.216	€ -168.239	€ -195.295	€ -232.022
1C Bijstelling bijzondere bijstand	€ -90.606	€ -90.606	€ -90.606	€ -90.606
1D Bijstelling individuele inkomenstoeslag	€ -41.636	€ -41.636	€ -41.636	€ -41.636
1E Bijstelling BUIG budget	€ -80.711	€ -80.711	€ -80.711	€ -80.711
1F Deelnemersbijdrage RWB Collectief Vervoer	€ -18.575	€ -28.969	€ -33.659	€ -34.089
1G Effect nieuwe contracten Wmo	€ 654.000	€ 704.000	€ 704.000	€ 704.000
1H Vrijval verbouwing vrouwenopvang	€ 44.416	€ -	€ -	€ -
1I Stevig Lokaal Team	€ -60.000	€ -60.000	€ -60.000	€ -60.000
1J Deelnemersbijdrage GGD	€ -42.465	€ -35.698	€ -28.326	€ -51.373
1K Buurtsportcoaches	€ -	€ -180.000	€ -180.000	€ -180.000
1L Ingekocht Landelijk Arrangement	€ -300.000	€ -	€ -	€ -
1M Huisvesting IKC Fortuna Woensdrecht	€ 93.133	€ 93.133	€ 93.133	€ 93.133
1Z Diversen	€ -4.802	€ -5.194	€ -5.066	€ -5.873
Totaal	€ 52.867	€ 129.028	€ 95.426	€ 2.297

Ontwikkelingen, consequentie en hoe spelen we daarop in?

1A Deelnemersbijdrage WVS

Op basis van de Begroting 2026 van de WVS wordt de begrote deelnemersbijdrage voor de komende jaren aangepast.

1B Deelnemersbijdrage ISD

Op basis van de Begroting 2026 van de ISD wordt de begrote deelnemersbijdrage voor de komende jaren aangepast.

1C Bijstelling bijzondere bijstand

De druk op bijzondere bijstand is de voorgaande jaren meegenomen in de (nog) niet te kwantificeren ontwikkelingen. Omdat het een uitvoeringspost betreft en omdat verschillende ontwikkelingen – waaronder de coronacrisis en de (energie)inflatie – een weerslag hebben gehad op deze post, is een langere looptijd aangehouden om te bezien of de overschrijding op deze boekingscombinatie een doorzettende trend is. Over de afgelopen drie jaar heeft de overschrijding zich doorgezet. Daarnaast zijn recent de Beleidsregels bijzondere bijstand 2025 gemeente Woensdrecht vastgesteld wat lichte financiële consequenties met zich meebrengt. Bijzondere bijstand is een onontkoombare kostenpost omdat een inwoner bijzondere bijstand dient te ontvangen als die daar o.b.v. regelgeving recht op heeft. Hieruit volgt het verzoek aan de gemeenteraad om het budget op deze post te verhogen, bestaande uit € 82.013 (laatste verschil t.o.v. begroting – uitgaven over 2024) en € 8.593 (de te verwachten bijkomende uitgaven n.a.v. vaststellen beleidsregels).

1D Bijstelling individuele inkomenstoeslag

De druk op de individuele inkomenstoeslag is de voorgaande jaren meegenomen in de (nog) niet te kwantificeren ontwikkelingen. Omdat het een uitvoeringspost betreft en omdat verschillende ontwikkelingen – waaronder de coronacrisis en de (energie)inflatie – een weerslag hebben gehad op deze post, is een langere looptijd aangehouden om te bezien of de overschrijding op deze

boekingscombinatie een doorzettende trend is. Over de afgelopen drie jaar heeft de overschrijding zich doorgezet. Daarnaast zijn recent de Verordening individuele inkomenstoeslag 2025 gemeente Woensdrecht en Beleidsregels individuele inkomenstoeslag 2025 gemeente Woensdrecht) vastgesteld. Door het hanteren van een proactieve werkwijze, is de verwachting dat de uitgaven gaan toenemen. De individuele inkomenstoeslag is een onontkoombare kostenpost omdat een inwoner individuele inkomenstoeslag dient te ontvangen als die daar o.b.v. regelgeving recht op heeft. Hieruit volgt het verzoek aan de gemeenteraad om het budget op deze post op te hogen, bestaande uit € 23.029 (laatste verschil t.o.v. begroting – uitgaven over 2024) en € 18.607 (de te verwachten bijkomende uitgaven n.a.v. vaststellen verordening en beleidsregels).

1E Bijstelling BUIG budget

Het BUIG-budget staat onder druk vanwege het toenemende aantal mensen in de bijstand. De gemeentelijke begroting voor BUIG bedraagt voor 2025 (en verder) € 4.873.367. De voorlopige beschikking vanuit het Rijk bedraagt € 4.954.078. Het volledige BUIG-budget wordt ter beschikking gesteld aan de ISD Brabantse Wal. Het verzoek is om het BUIG-budget op te hogen met € 80.711 ($€4.954.078 - € 4.873.367 = € 80.711$) zodat de gemeentelijke begroting gelijk wordt gesteld aan het voorlopige BUIG-budget. Deze extra middelen kunnen dan ter beschikking worden gesteld aan de ISD Brabantse Wal. In het vervolg worden mutaties vanuit het Rijk (middelen die de gemeente ontvangt o.b.v. beschikkingen) meteen verwerkt in het uitvoeringsbudget (de gemeentelijke begroting en is budget-neutraal).

1F Deelnemersbijdrage RWB Collectief Vervoer

Op basis van de Begroting 2026 van de RWB wordt de begrote deelnemersbijdrage voor de komende jaren aangepast.

1G Effect nieuwe contracten Wmo

Het grootste deel van het bedrag ontstaat, doordat in de Perspectievennota 2025 - 2028 een bedrag meerjarig als indexatie is opgenomen, wat lager is uitgevallen. Daarnaast ontstaat een deel van dit bedrag, door het feit dat per 1-1-2026 nieuwe contracten ingaan voor Wmo HO, Wmo BGI, Wmo BGG (incl. BGG vervoer). Het nieuwe contract omvat een andere productindeling en andere tarieven, wat wordt afgezet tegen de verwachte ontwikkelingen in cliëntaantallen.

1H Vrijval verbouwing vrouwenopvang

De kosten voor de verbouwing van de vrouwenopvang wordt uit een ander (regionaal) budget betaald. Dus dit hoeft niet meer begroot te worden voor dit doeleinde.

1I Stevig Lokaal Team

Stevig Lokaal Team; oriënteren/inventariseren, inrichten, implementatie, evaluatie en onderhouden. De proeftuin WBW heeft geen doorgang meer gevonden (regionaal). Wel gaat het opzetten en implementeren van het SLT door. Het budget voor de proeftuin was incidenteel opgenomen (2024), het budget voor het Stevig Lokaal Team moet echter structureel opgenomen worden, gezien het structurele karakter van het Stevig Lokaal Team.

1J Deelnemersbijdrage GGD

Op basis van de Begroting 2026 van de GGD wordt de begrote deelnemersbijdrage voor de komende jaren aangepast.

1K Buurtsportcoaches

Via de Brede Regeling Combinatiefuncties worden de buurtsportcoaches aangesteld. Deze regeling is sinds het begin gebaseerd op cofinanciering: 40% wordt door het Rijk middels de Brede SPUK gefinancierd, de overige 60% is cofinanciering. De gemeente Woensdrecht neemt al meerdere jaren

deel aan deze regeling. In 2023 is het bedrag dat Woensdrecht van het Rijk krijgt voor deze regeling, gestegen naar € 120.000,-. Dit had ook consequenties voor het bedrag van cofinanciering, dit bedrag steeg naar € 180.000,-. Deze € 180.000,- betreft de hele Brede Regeling Combinatiefuncties, waaronder de inzet van een verplichte coördinator Sport & Preventie en de buurtsportcoaches. Deze middelen waren maar tot en met 2026 opgenomen, maar nu de regeling structureel wordt is het noodzakelijk ook de co-financiering structureel te maken.

1L Ingekocht Landelijk Arrangement

Stijging van de uitgaven op landelijke transitie arrangementen. In dit geval gaat het om één specifieke jeugdige waarvoor zware zorg is ingekocht via dit landelijke arrangement tot eind 2026.

1M Huisvesting IKC Fortuna Woensdrecht

OZB en indexering huurlasten IKC Fortuna, Brand-/stormschadeverzekering IKC Fortuna, Verschuiving budgetten onderwijshuisvesting en gymzaal tussen producten 1.7 en 2.4

Programma 2. Ruimte

Voorstellen programma 2

Ontwikkeling	2026	2027	2028	2029
2A Stedelijke Regio West Brabant: governance	€ -54.819	€ -54.819	€ -54.819	€ -54.819
2B Stedelijke Regio West-Brabant: vrijetijdseconomie	€ -26.000	€ -26.000	€ -26.000	€ -
2C WK Veldrijden 2028	€ -	€ -	€ -450.000	€ -
2D Onderhoud kunstgras sportpark Huijbergen	€ -10.000	€ -10.000	€ -10.000	€ -10.000
2E Gymzaal Bloemenlaan buiten gebruik	€ 4.480	€ 4.480	€ 4.480	€ 4.480
2F Toename budget elektriciteitsverbruik volksfeesten / kermissen / stroomkasten evenementen	€ -45.500	€ -	€ -	€ -
2G Huisvesting IKC Fortuna Woensdrecht	€ -85.955	€ -82.805	€ -82.805	€ -82.805
Totaal	€ -217.794	€ -169.144	€ -619.144	€ -143.144

Ontwikkelingen, consequentie en hoe spelen we daarop in?

2A Stedelijke Regio West Brabant: Governance

De Stedelijke Regio West-Brabant West (SRWB) gaat zich na 2 jaar formeel oprichten. Daarvoor is sinds 2024 -bij de vaststelling van het "Pact van Moerdijk"- een kwartiermaker voor de governance aangesteld. De conceptgovernance en het jaarplan SRWB 2025/2026 wordt momenteel ter vaststelling aangeboden aan het college. De conceptgovernance is nog niet het brondocument voor de oprichting van de SRWB. Daarvoor zal een samenwerkingsovereenkomst worden opgesteld.

2B Stedelijke Regio West-Brabant: vrijetijdseconomie

De zeven gemeenten uit de Stedelijke Regio West-Brabant willen hun samenwerking op het gebied van vrijetijdseconomie intensiveren. Hierbij is een gefundeerde regionale samenwerking cruciaal. Samen met ondernemers en andere partners is het toeristisch-recreatief perspectief, incl. ambitie, doelen en bijbehorende acties, opgesteld.

Om uitvoering van het perspectief te borgen, wordt een uitvoeringsorganisatie ingericht, budget beschikbaar gesteld en gestart met de opgaven. Het voorstel hiervoor zal op korte termijn aan het college worden voorgelegd. Er is een meerjarig budget bepaald voor een periode van drie jaar (op basis van inwonersaantal). Hierna zal een evaluatie plaatsvinden om de voortgang en resultaten te beoordelen.

2C WK Veldrijden 2028

Conform het WK-veldrijden van 2023 reserveert de gemeente een bedrag van € 450.000 voor het WK-veldrijden.

2D Onderhoud kunstgras sportpark Huijbergen

Door vervanging van de velden op het sportpark Huijbergen van natuurgras naar kunstgras, zijn structureel aanvullende middelen nodig voor onderhoud.

2E Gymzaal Bloemenlaan buiten gebruik

Diverse budgetten voor nutsvoorzieningen en schoonmaak zijn niet meer nodig nu de gymzaal buiten gebruik is.

2F Toename budget elektriciteitsverbruik volksfeesten / kermissen / stroomkasten evenementen

Op 'Volksfeesten / kermissen' wordt een budgetoverschrijding verwacht voornamelijk als gevolg van hogere kosten van elektriciteitsverbruik. Het hier getoonde bedrag is inclusief de overheveling van het restant vanuit programma 4 (zie item 4b).

2G Huisvesting IKC Fortuna Woensdrecht

Schoonmaakonderhoud gymzaal IKC Fortuna, Verschuiving budgetten onderwijshuisvesting en gymzaal tussen producten 1.7 en 2.4, Huurinkomsten gymzaal IKC Fortuna.

Programma 3. Leefomgeving

Voorstellen programma 3

Ontwikkeling	2026	2027	2028	2029
3A Onkruidbestrijding	€ -185.000	€ -185.000	€ -185.000	€ -185.000
3B Baggeren	€ -75.000	€ -75.000	€ -	€ -
3C Inventarisatie Groenareaal en beheerplan openbare ruimte	€ -40.000	€ -	€ -	€ -
3D Vervallen kosten MFC Kloosterhof	€ 43.131	€ 43.131	€ 43.131	€ 43.131
3E Uitbreiding MFC De Biezen	€ -2.631	€ -2.631	€ -2.631	€ -2.631
3F Uitvoering motie 'donkere plekken'	€ -3.550	€ -3.550	€ -3.550	€ -3.550
3G Verharding parkeerplekken Noordrand Ossendrecht	€ -3.250	€ -3.250	€ -3.250	€ -3.250
3H Verlichting terrein Volksabdij	€ -3.250	€ -3.250	€ -3.250	€ -3.250
3I Verkeerskundige maatregelen Postweg/Groene Papegaai	€ -8.400	€ -8.400	€ -8.400	€ -8.400
3J Presentatieschermen MFC's	€ -5.132	€ -5.132	€ -5.132	€ -5.132
3K Organisatie verkiezingen	€ -15.000	€ -15.000	€ -15.000	€ -15.000
3L Werkprogramma OMWB	€ 23.453	€ 22.754	€ 23.897	€ 12.458
3Z Diversen	€ -1.250	€ -1.250	€ -1.250	€ -1.250
Totaal	€ -275.879	€ -236.578	€ -160.435	€ -171.874

Ontwikkelingen, consequentie en hoe spelen we daarop in?

3A Onkruidbestrijding

Naast Hoogerheide en Woensdrecht gaat Saver ook vanaf 2026 in Putte, Ossendrecht en Huijbergen de onkruidbestrijding uitvoeren.

3B Baggeren

Voor de jaren 2026 en 2027 wordt tweemaal een bedrag van €75.000 opgenomen voor het baggeren van sloten in gemeentelijk beheer. In het verleden werd het baggeren incidenteel en reactief opgepakt, zonder structureel budget. Dit heeft geleid tot een achterstand in onderhoud en een toename van meldingen. Door deze incidentiele middelen kunnen de knelpunten worden aangepakt. Vanaf 2028 wordt het baggerbudget structureel opgenomen in het opnieuw vast te stellen gemeentelijk waterprogramma.

3C Inventarisatie groenareaal en beheerplan openbare ruimte

Ons beheersysteem GBI is omgezet naar het nieuwe beheersysteem GBI World. Daarnaast is recent een onderzoek uitgevoerd naar onze assets. Hieruit blijkt dat wij niet alle assets in de openbare ruimte volledig in beeld hebben. De komende jaren willen we ons areaal volledige in beeld brengen inclusief een doorrekening daarvan in de begroting. In 2026 starten we met de inventarisatie van het groenareaal in alle kernen (kosten 40 K) en het zetten van de eerste stappen naar een nieuw integraal beheerplan voor de openbare ruimte. De verwachting is dat dit een doorlooptijd vergt van enkele jaren.

3D Vervallen kosten MFC Kloosterhof

Overdracht van de exploitatie aan Stichting De Vijf Gezusters leidt tot vrijval van geraamde budgetten.

3E Uitbreiding MFC De Biezen

De privatisering en uitbreiding van MFC De Biezen in Putte is via de Perspectievennota 2024-2027 opgenomen in de begroting. Sinds het opstellen van deze nota hebben zich ontwikkelingen voorgedaan die aangevraagde financiële middelen beïnvloeden. Vanwege de lange doorlooptijd van dit traject, mede door de vergunningsprocedure, is de uitvoering doorgeschoven naar 2025 en is de eerder opgestelde kostenraming geactualiseerd. Ook zijn er extra middelen nodig voor het aanpassen van de verkeerssituatie en voor nieuwe onderhoudsposten, zoals het vernieuwen van het sanitair. Dit resulteert in een toename van het benodigde investeringsbudget wat leidt tot een toename van de afschrijvingslasten.

3F Uitvoering motie 'donkere plekken

Toename exploitatiekosten naar aanleiding van realisatie van 34 extra lichtpunten.

3G verharding parkeerplekken Noordrand

De halfverharding is vervangen na klachten uit de wijk. Daardoor ontstaan afschrijvingslasten die niet waren voorzien.

3H Verlichting terrein Volksabdij

Bij de Volksabdij zijn extra armaturen geplaatst. Voor de kosten van plaatsing is eenmalig budget gevonden maar ook voor de structurele afschrijvingslasten is nog budget nodig.

3I Verkeerskundige maatregelen Postweg/Groene Papegaai

Realisatie aanvullende verkeerskundige maatregelen Postweg toegang Groene Papegaai vanwege de komst van themapark de Toveruin (Woezel en Pip). We activeren het investeringsbudget van € 125.000 en bij een afschrijvingstermijn van 15 jaar resulteert dat in een jaarlijkse afschrijvingslast van (afgerond) € 8.400.

3J Presentatieschermen MFC's

Voor de aankomende nieuwe presentatieschermen zijn betere digitale verbindingen en extra technische voorzieningen noodzakelijk. Dit vraagt om extra financiële middelen.

3K Organisatie verkiezingen

Een structurele verhoging van het verkiezingsbudget is noodzakelijk vanwege de indexatie van huurprijzen voor stemlocaties, verkiezingsscholing, programmatuur en de inzet van shifts, waardoor extra stembureauleden nodig zijn.

3L Deelnemersbijdrage OMWB

Mutaties in het werkprogramma van de OMWB en de aanpassing deelnemersbijdrage leidt tot wijziging van de begrote budgetten.

Programma 4. Economie

Voorstellen programma 4

Ontwikkeling		2026	2027	2028	2029
4A	Vervallen bijdrage "Eén Putte"	€ 2.000	€ 2.000	€ 2.000	€ 2.000
Totaal		€ 2.000	€ 2.000	€ 2.000	€ 2.000

Ontwikkelingen, consequentie en hoe spelen we daarop in?

4A Vervallen bijdrage "Eén Putte"

Bijdrage één Putte valt vrij. Ondernemersvereniging Putte maakt geen gebruik van dit extra toegezegde budget.

Programma 5. Bestuurskracht

Voorstellen programma 5

Ontwikkeling	2026	2027	2028	2029
5A Bijdrage antidiscriminatievoorziening	€ -19.450	€ -	€ -	€ -
5B Opvang zwerfdieren	€ -14.300	€ -14.300	€ -14.300	€ -14.300
5C Bijdrage Veiligheidsregio	€ 10.431	€ 3.619	€ -4.992	€ -70.529
5D Budget Fractieondersteuning	€ -13.900	€ -13.900	€ -13.900	€ -13.900
5E Voorziening APPA	€ -102.621	€ -102.621	€ -102.621	€ -102.621
5F Formatieuitbreiding team W&D	€ -67.612	€ -67.612	€ -67.612	€ -67.612
5G Controlekosten intern en extern	€ -12.551	€ -12.551	€ -12.551	€ -12.551
5H Diverse periodieke personeelsonderzoeken en arbo maatregelen	€ -12.000	€ -48.000	€ -12.000	€ -32.000
5I Facilitering moderne veilige werkplek meerjarig	€ -22.904	€ -22.904	€ -22.904	€ -22.904
5J OPENBurgerzaken	€ -28.665	€ -9.165	€ -9.165	€ -9.165
5K Software Omgevingsplan	€ -9.500	€ -13.550	€ -13.550	€ -13.550
5L Inzet AI specialist	€ -65.000	€ -65.000	€ -	€ -
5M Software P&O	€ -34.000	€ -34.000	€ -34.000	€ -34.000
5N Dividend ZEH	€ 305.000	€ 260.000	€ -	€ -
5O Brandkranen	€ -6.553	€ -6.553	€ -6.553	€ -6.553
5P Verordening verblijfsbelasting	€ 75.000	€ 75.000	€ 75.000	€ 75.000
5Z Diversen	€ -112.527	€ -104.983	€ -99.009	€ -149.301
Totaal	€ -131.152	€ -176.520	€ -338.157	€ -473.986

Ontwikkelingen, consequentie en hoe spelen we daarop in?

5A Bijdrage antidiscriminatievoorziening

Gelet op de ambitie om uiterlijk 1 januari 2027 het antidiscriminatiebeleid aan te sturen en de antidiscriminatiebureaus te bekostigen, wordt het huidige budget voor de antidiscriminatievoorziening voor 2026 opgehoogd. De mutatie voor 2025 is verwerkt in de eerste financiële tussenrapportage 2025.

5B Opvang zwerfdieren

Gemeenten hebben wettelijke verplichtingen voor het opvangen van gevonden dieren (in nood). Stichting Asiel Roosendaal, Stichting Dierenambulance West-Brabant en Dierenpension Arduin vormen samen Dierenopvangcentrum Arduin en verzorgen deze taak sinds 2013 voor de gemeente Woensdrecht. Arduin bedient ook Bergen op Zoom, Halderberge, Roosendaal, Rucphen en Steenbergen. Ze hebben aangegeven dat de huidige bijdrage niet meer toereikend is. Voorheen was de bijdrage gebaseerd op het aantal opgevangen dieren, maar de nieuwe regeling hanteert een bijdrage per inwoner (€ 1,27 per inwoner). Alle aangesloten gemeenten zijn hiermee akkoord gegaan.

5C Bijdrage Veiligheidsregio

Op basis van de Begroting 2026 van de Veiligheidsregio wordt de begrote deelnemersbijdrage voor de komende jaren aangepast.

5D Budget Fractieondersteuning

Op 13 februari 2025 heeft de gemeenteraad de een verordening vastgesteld met regels over de

ambtelijke ondersteuning enerzijds en de hoogte, de besteding en de verantwoording van de financiële bijdrage anderzijds. Fracties kunnen op die manier hun eigen inhoudelijke ondersteuning inkopen. De raad besloot het benodigde bedrag op te laten nemen in de perspectievennota.

5E Voorziening APPA

Een deel van APPA verliep tot vorig jaar via de exploitatie. Op aanwijzing van de accountant moet dit deel (ook) via de voorziening gaan lopen. Het bedrag wordt in de voorziening gestort.

5F Formatieuitbreiding team W&D

Uitbreiding van de formatie van het team Wijk- & Dorpsbeheer met een medewerker voorman met 1,0 fte.

5G Controlekosten intern en extern

De kosten voor interne en externe controlewerkzaamheden worden de afgelopen jaren structureel overschreden. Het budget wordt in lijn gebracht met de werkelijke uitgaven.

5H Diverse periodieke personeelsonderzoeken en arbo maatregelen

Voor diverse periodieke onderzoeken is de komende jaren budget benodigd dat nog niet in de begroting was opgenomen. Om te voorkomen dat dit in de toekomstige jaren steeds via een kwartaalrapportage ad hoc alsnog moet, worden de budgetten opgenomen in deze Perspectievennota. Het betreft structurele budgetten voor mobiele alarmknoppen en versterking van de preventieve providerboog (een verzameling van gespecialiseerde dienstverleners, op het gebied van gezondheid en welzijn, die onze organisatie ter beschikking stelt aan alle werknemers met het doel om ziekteverzuim te voorkomen en de vitaliteit te verbeteren). Daarnaast wordt in 2027 geld gereserveerd voor het Vierjaarlijkse Periodiek Medisch Onderzoek (PMO) en de driejaarlijkse Risico Inventarisatie & Evaluatie.

5I Facilitering moderne veilige werkplek meerjarig

Om onze organisatie veilig en wendbaar te houden, moeten we extra investeren in de moderne werkplek. Alleen met up-to-date beveiliging en slimme cloudoplossingen kunnen medewerkers overal productief samenwerken zonder het risico op kostbare datalekken. Daarmee creëren we niet alleen een duurzame digitale omgeving, maar ook een aantrekkelijke werkplek.

5J OPENBurgerzaken

OPENBurgerzaken is een platform waarmee iBurgerzaken – het systeem voor gemeentelijke dienstverlening – op een veilige en toegankelijke manier wordt opengesteld voor burgers, medewerkers en ketenpartners. Het platform faciliteert een veilige gegevensuitwisseling met externe partijen, met als doel het realiseren van efficiëntere en meer digitale dienstverlening.

5K Uitgangspuntennotitie MJOP Vastgoed 2026-2029

Het college van B&W heeft op 15 april 2025 ingestemd met de geformuleerde uitgangspunten. Daarnaast heeft het college besloten de bijbehorende financiële mutaties voor de aanschaf en implementatie van een nieuwe applicatie en voor het uitvoeren van conditiemetingen op te nemen in de perspectievennota.

5L AI specialist

De toenemende administratieve lasten, krapte op de arbeidsmarkt en stijgende werkdruk vragen om slimme, toekomstbestendige oplossingen. Hoewel AI, zonder dat we het vaak doorhebben, deels wordt ingezet, ontbreekt het vaak aan structuur en regie. Een AI-specialist kan hierin het verschil maken: als piloot begeleidt deze expert de integratie van tools zoals Copilot in werkplekken en -processen, ondersteunt en traint medewerkers, en brengt AI-kansen concreet in beeld. Daarnaast

waarborgt de specialist samen met de collega's privacy en veiligheid (AI compliancy) en zorgt voor een zorgvuldige, gedragen implementatie in samenwerking met de organisatie. Daarnaast zal ook de samenwerking met regiogemeenten en de VNG voor kennisdeling en schaalvoordelen benut worden. Zo wordt AI niet alleen toegepast, maar effectief ingezet.

5M Software P&O

Geconstateerd is dat de begrote kosten voor diverse applicaties voor P&O de afgelopen jaren niet zijn aangepast. Het budget wordt in lijn gebracht met de werkelijke uitgaven.

5N Dividend Zeeuwse Energie Houdstermaatschappij (ZEH)

De dividendprognose van ZEH is bijgesteld.

5O Brandkranen

Afgelopen jaren is het onderhoud brandkranen duurder gebleken dan begroot. Per jaar is een extra budget benodigd van € 6.500.

3. Belangrijke (nog) niet te kwantificeren ontwikkelingen

Kwaliteitscriteria 3.0 VTH

De wettelijke kwaliteitscriteria 3.0 op gebied van Vergunningen, Toezicht en Handhaving vragen om meer specialistische kennis. Deze kennis is momenteel niet aanwezig binnen onze gemeente. Uitgezocht wordt wat de personele gevolgen zijn, welke oplossingen er zijn om deze 'gaten' te dichten en of er financiële consequenties zijn.

Opvang zwerfdieren

De gemeente heeft als wettelijke taak om (zwerf)dieren op te vangen. Deze taak wordt tot 2026 uitgevoerd door Stichting Asiel Roosendaal. Er is nog geen definitieve overnamekandidaat waardoor de kosten voor de opvang van deze zwerfdieren nog niet te kwantificeren valt.

MJOP Buitensportaccommodaties 2026 - 2029

Het huidige MJOP Buitensportaccommodaties loopt in 2025 af. Er volgt na het zomerreces een voorstel voor een nieuw MJOP Buitensportaccommodaties. De kosten -gebaseerd op actuele marktprijzen, eerdere inspectieresultaten en vastgesteld onderhoudsniveaus- zijn nog niet te kwantificeren.

Snelfietspad

Er wordt onderzoek gedaan naar de haalbaarheid van een snelfietspad. In dat kader worden enkele varianten onderzocht.

St. Lucasplein Hoogerheide

De herinrichting van het St. Lucasplein e.o. is niet opgenomen in de begroting en het gemeentelijk waterprogramma. Het college heeft voor het ontwerp en inrichting een voorkeursvariant gekozen waarmee een definitief ontwerp en raming worden opgesteld, daarna wordt met een voorstel aan de raad gevraagd om de benodigde middelen.

Verduurzaming VV Grenswachters

Vervangende nieuwbouw in combinatie met verduurzaming is noodzakelijk. Een voorstel zal in 2026 aan de raad worden voorgelegd.

Brandmeldsysteem gemeentehuis

Het systeem is verouderd en aan vervanging toe. Er wordt momenteel onderzocht en op basis daarvan volgt offerte voor de vervangingskosten.

MJOP Gemeentelijk Vastgoed

Het huidige MJOP loopt af en moet worden vervangen.

Woningbouwversnelling, aanvulling startkrediet

In 2025 is gestart met de woningbouwversnelling. Om deze ontwikkeling verder te brengen, is een startkrediet van €400K beschikbaar gesteld. Dit krediet - voornamelijk voor extra personele lasten - zal vermoedelijk niet toereikend zijn om de planning voor 2025 en 2026 te realiseren.

Volkshuisvestingsprogramma

Het Volkshuisvestingsprogramma vervangt de gemeentelijke woonvisie. Het is een bredere integrale visie op wonen, zorg, welzijn, leefbaarheid en duurzaamheid.

Afhankelijk van de ambitie en keuzes die gemaakt worden met betrekking tot het (al dan niet) inzetten van een volkshuisvestelijk instrumentarium (bijv. huisvestingsverordening, verhuurdersvergunning) zijn er aanvullende middelen benodigd.

Participatiewet

De afgelopen tijd zijn verschillende onderzoeken uitgevoerd naar hoe de uitvoering van de Participatiewet regionaal verder kan worden doorontwikkeld. De individuele gemeenten moeten een keuze maken op basis van de uitkomsten van deze onderzoeken. Momenteel zijn de financiële gevolgen niet concreet omdat deze afhankelijk zijn van de keuzes die nog moeten worden gemaakt. Zodra hier meer duidelijkheid over is, wordt de raad geïnformeerd.

Hoewel het participatiebudget de afgelopen jaren binnen de gestelde kaders is gebleven, zien we wel een toename in de kosten. Dit hangt samen met de mogelijkheid om inwoners te plaatsen voor beschut werk boven de Ministeriële taakstelling. Daarnaast nemen de uitgaven voor het instrument job coaching toe. De aangekondigde wijzigingen in het kader van de Participatiewet in Balans brengen tevens financiële onzekerheden met zich mee. De verwachting is wel dat ook hierdoor de kosten op het participatiebudget gaan toenemen.

Subsidies sociaal domein

Veilig Thuis, de Safegroup en Meldpunt Crisiszorg dienen op het eind van het jaar hun subsidieaanvraag in. Het risico is aanwezig dat het bedrag kan afwijken van het budget dat is begroot voor deze subsidies.

Integraal Huisvestingsplan

Het Integraal Huisvestingsplan Onderwijsvoorzieningen (IHP) 2025 - 2028 is het document over de toekomst van de onderwijshuisvesting in de gemeente Woensdrecht. Het gaat over de lange termijn en de strategische afspraken die de gemeente en de schoolbesturen, die in Woensdrecht actief zijn, met elkaar maken. Het IHP wordt 25 september 2025 aan de Raad aangeboden. De financiële paragraaf wordt op dit moment gevuld echter zijn definitieve bedragen nog niet bekend.

Ontwikkelingen op het gebied van Veiligheid en vrouwenopvang

De gemeentelijke bijdrage wordt geïndexeerd en dit is opgenomen in het overzicht van indexaties. Echter, de indexatie van het budget voor de uitvoering van het bijbehorende takenpakket ontbreekt. Dit betekent dat er later dit jaar mogelijk alsnog een aanvullende indexatie nodig is, of dat de druk op de dienstverlening toeneemt. In het laatste geval bestaat het risico dat er bezuinigd moet worden op de uitvoering, waardoor taken (gedeeltelijk) terugvallen op de gemeente.

Mobiliteitsplan

Het bestaande GVVP voldoet niet langer aan de eisen van de huidige tijd, waarin mobiliteitsvraagstukken steeds complexer worden. Het nieuwe mobiliteitsplan moet een integrale en toekomstgerichte visie bieden om Woensdrecht veilig, duurzaam en goed bereikbaar te houden. Op basis van het Mobiliteitsplan wordt een uitvoeringsagenda opgesteld. Voor het uitvoeren van maatregelen is budget nodig.

Uitbreiding BOA capaciteit na 2026

De huidige uitbreiding is tot en met 2026 begroot. Vanaf 2027 zal bij handhaving van die uitbreiding extra budget nodig zijn.

Uitvoeringsagenda Toerisme & Recreatie

Een van de onderdelen van de uitwerking van de Economische Visie is de Uitvoeringsagenda Toerisme & Recreatie. Deze wordt opgesteld in samenhang met de Actieagenda Vrijetijdseconomie Brabantse Wal. Na het zomerreces wordt de uitvoeringsagenda vastgesteld met daarin opgenomen de thema's en benodigde budgetten.